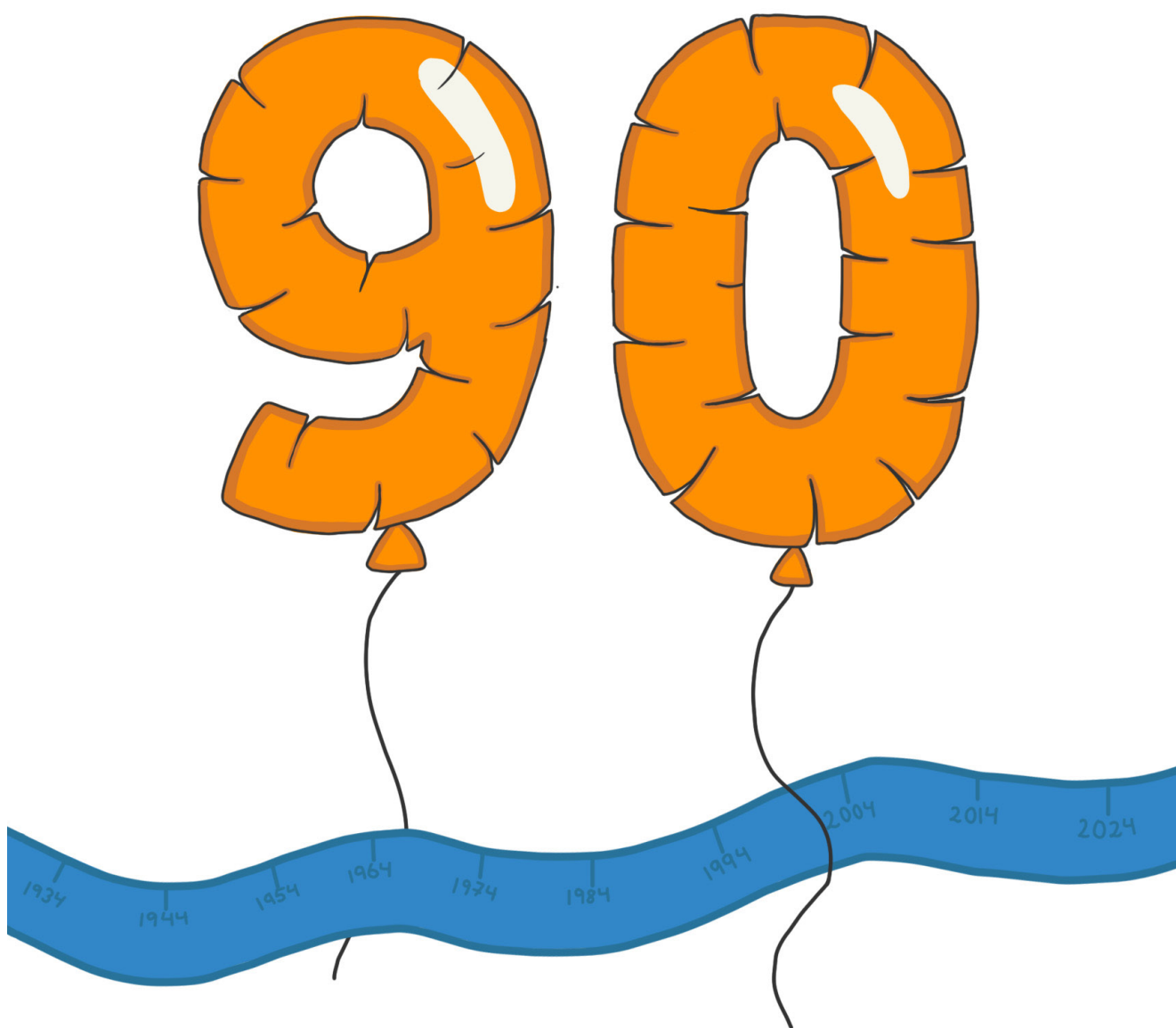

liberal ungdom

NUMMER 4/2024

TEMA: JUBILEUM

ledare

hotet från

informationsmiljön

Såhär i slutet av rörelsens nittioårsjubileum börjar det bli rätt tydligt att det har funnits tider då denna nittioåring har känt sig piggare. Det är inte unikt för liberalerna, eller liberalismen i Sverige i allmänhet. Över hela världen fortsätter det som förståsigpåare på allehanda tankesmedjor kallar "liberalismens kris", och av alla de olika faktorerna bakom denna kris är det en som sticker ut – självaste informationsmiljön i demokratiska stater.

Dagens informationsmiljö är riggad mot liberalismen. Dels på grund av påverkan från fientliga aktörer och dels för att det ofta ligger i tech-bolagens marknadsmässiga intresse att sprida torra nyanserade nyhetsartiklar istället för lättsmälta känsloladdade videoklipp.

Människohjärnan är inte optimerad för att objektivt granska mängder av information från olika källor för att ta beslut som ofta inte har någon inverkan förrän långt fram i tiden. Istället fokuserar hjärnan på de saker som kan vara hot mot oss i häret och nuet, och nedprioriterar eller filtrerar bort det som går emot den uppfattning vi redan har.

De tankeprocesser som liberalismen kräver – tankeprocesser som ofta tvingar oss in i abstrakta kognitiva utläggningar grundade i kall data – är helt enkelt inte de som dagens informationsmiljö premierar.

Människors syn på sin tillvaro påverkas mer av bilden de får av sin omvärld från media, än intrycken de faktiskt får i sin vardag. Ger dina favoritkonton på Facebook dig bilden av att samhället är på ruinens kant, då kommer du rösta utefter det.

Detta exemplifieras av en undersökning genomförd av DN/Ipsos under oktober i fjol anser, där en bara tredjedel av tillfrågade svenskar ansåg Sverige vara ett tryggt land, fast bara en av tio ansåg att sitt eget bostadsområde vara otryggt.

Samma sak kan observeras från andra sidan atlanten, då amerikaner enligt opinionsundersöknings-företaget YouGov plötsligt ansåg sig ha en mycket mer stabil privat-ekonomi veckan efter det amerikanska valet än veckan innan, trots att den nya presidenten först skulle ta över nästan tre månader senare.

I denna informationsmiljö kommer det fortsätta vara de politiska skeenden och åtaganden som blir populära på Tiktok, inte de som faktiskt får någon påverkan på människors liv, som val kommer att vinnas eller förloras på. Hur löser vi detta?

För det första är det tydligt vad vi inte ska fortsätta göra: tro att problemet kommer försvinna bara för att man fortsätter uppmärksamma den snedvridna informationsmiljön.

Detta är, precis som klimatkrisen, en negativ externalitet som hotar både demokratin och den fria marknaden på ett väldigt konkret sätt.

Informationsmiljön är utformad – både av marknadsmässiga krafter och fientliga aktörer – så att de vanliga spärrarna mot mottaglighet av desinformation undergrävs.

Det är inte en slump att proryska politiker har fått sina landvinningar i de oreglerade sociala mediernas kölvatten. Det som behövs är en mycket starkare reglering av sociala medier, och att göra bolagen som äger dem ansvariga för desinformationen som de hjälper sprida.

Liberalerna kanske inte ser ut som den piggaste nittioåringen nu, men jag hoppas att vi har minst nittio år till framför oss. För att säkerställa att vi har det, att våra lösningar till problemen idag och imorgon inte kvävs ut av populisternas snabba lösningar, och i förlängning för att skydda hela demokratin måste vi sluta fokusera bara på att raljera om barns användning av sociala medier, utan istället ta striden mot de sätt dagens informationsmiljö är utformad för att skada den liberala demokratin.

xoxo Otto

Otto Birkoff

hänt i luf-landet

JUBILEUM

Den 30:e november anordnades Luf:s 90-årsbankett. Då lanserades den nya upplagan av boken Alla tiders Luf som ger en gedigen inblick i vad förbundet gjort de 20 senaste åren. Läs mer om hur du kan få tag på ett exemplar längst bak i tidningen.

Firandet höll hus på Clarion Hotel Stockholm och det bjöds på god mat, sång och underhållning i mängder. Innan det var dags för dans hölls en auktion där deltagarna kunde buda på unika föremål som en tavla målad av Anton Holmlund, en Guccikeps signerad av Martin Melin och ett Monopol: Dataskandalen edition. (Läs mer om Dataskandalen på sida 7).

150 Luf:are deltog i firandet och den stora uppslutningen ledde till en mängd kära återseenden mellan Luf:are från olika distrikt och generationer. I det orangea strålkastarljuset syntes det att vi alla var del av en och samma 90-åriga familj.

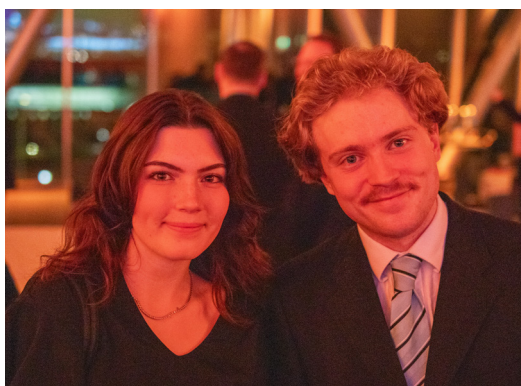

Foto: Cecilia Modig

VÄRVARTÄVLING

Under höstens senare del pågår en värvartävling mellan distrikten. I skrivande stund är tävlingen inte avgjord, men vi ser fram emot ett rafflande avslut. Priser delas ut både på distrikts- och individnivå

Under hösten har vi också blivit hela 3000 medlemmar, vilket är den näst högsta siffran som uppnåtts under 2000-talet efter 2014.

Vi säger: varmt välkommen till dig som är ny medlem!

LANSERING AV DATA OCH DU

I december lanserar sommar-rapportören Emil Rapp sin rapport "Data och du".

Rapp(orten) finns att läsa på luf.se/rapporter, där vi också har samlat våra tidigare utgivna rapporter.

innehåll

s. 2-3 LEDARE - Otto Birkoff

s. 4-5 HÄNT I LUF-LANDET

s. 6 REDAKTION OCH PRODUKTION

s. 7-8 DATAINTRÅNGET 2006 -
Linn Danell

s. 9-11 IDÉN OM ATT STÄRKA
LIBERALISMEN ÄR INTE IDIOTISK -
Alfons Karlsson

s. 12-13 ÄR DET DAGS ATT TA
PARTIET TILL ÄTTESTUPAN? -
Birger von Schenck

s. 15-16 LUF ÄR DETSAMMA SOM
FÖR 20 ÅR SEDAN - Sakine Madon

s. 17-19 LUF BEHÖVER BLI
OTRYGGARE - Adam Furustam

s. 20-22 MAKE LIBERALERNA
GREAT AGAIN - Alvin Landström

s. 23-24 FO-KRÖNIKA:
90 år i konflikt med tidsandan

redaktion och produktion

Kontakta redaktionen på redaktion@luf.se

Otto Birkoff
Redaktör

Alvin Landström
Skribent

Alfons Karlsson
skribent

Birger von Schenck
Skribent

Linn Danell
Skribent

Adam Furustam
Skribent

Ansvarig utgivare

Martin Norrby

Layout och redigering

Linn Malmberg / Otto Birkoff

Omslag

Linn Malmberg

Tryck

Bywind

Liberal ungdom ges ut av
Liberala Ungdomsförbundet och
utkommer fyra gånger om året.

LUF är Liberalernas ungdomsförbund
och verkar för individuella rättigheter,
marknadsekonomi och global frihet.

Bli medlem på luf.se

dataintrånget 2006

Vi i LUF brukar ofta stoltsera med vår och vårt partis fina historia. Införandet av pappamånaderna, kvinnlig rösträtt, LSS och förbudet mot barnaga är bara några av de fantastiska förslag vi har genomfört genom åren. Men ingen är perfekt, och även vi har haft våra skandaler. Den allvarligaste skandalen i LUF:s historia var dataintrångsskandalen under valet 2006.

Den tredje september 2006 upptäckte Säpo att ett dataintrång hade skett i Socialdemokraternas data-nätverk. Det framkom senare samma kväll att personer från LUF och Folkpartiet (numera Liberalerna) hade tagit sig in i nätverket.

På en presskonferens som Socialdemokraterna höll senare samma dag meddelades att personer från Folkpartiet hade haft tillgång till inloggningsuppgifterna till nätverket och att 78 intrång hade skett mellan januari och mars. Socialdemokraterna menade att intrånget hade gett Folkpartiet obegränsad tillgång till intern och känslig information.

Folkpartiets dåvarande partisekreterare förklarade i samband med att skandalen blev offentlig att han och partistyrelsen inte hade känt till intrånget. Dagen efter uttalandet trädde LUF:s dåvarande pressekreterare fram och erkände att han hade deltagit i dataintrånget. Han uppgav att han hade fått inloggningen av en annan person i LUF, som i sin tur hävdade att uppgifterna kom från en vän i SSU.

Den 5:e september framkom det att Folkpartiets partisekreterare faktiskt hade känt till intrånget sedan den 15:e mars och att han då ska ha instruerat de inblandade att upphöra med intrången. Den 6:e september avslöjades även att Expressens dåvarande inrikespolitiska kommentator också hade delaktig i skandalen.

Skandalen kom dessutom minst sagt olägligt, med två veckor innan valdagen.

Den 28:e november 2006 lämnades en stämningsansökan in till Stockholms tingsrätt. Totalt stod sex personer åtalade fem från Folkpartiet, LUF och en från SSU. De flesta åtalades för dataintrång, medan två åtalades för anstiftan till dataintrång.

Den 27:e april 2007 dömdes journalisten från Expressen, SSU-ombudsmannen och LUF:s pressekreterare för dataintrång och fick betala dagsböter. De övriga åtalade friades i brist på bevisning.

Trots att Alliansen vann valet 2006 drabbade skandalen Folkpartiet hårt och ledde till stora väljarförluster. Skandalen kom dessutom minst sagt olägligt, med två veckor innan valdagen. Lärdomen är tydlig: om du får tag på lösenordet till Socialdemokraternas intranät, betyder det inte att du ska logga in på det, oavsett hur nyfiken man är på hur sossar tänker.

Linn Danell

idén om att stärka

liberalismen är inte "idiotisk"

När jag tittar tillbaka på LUF:s historia ser jag mer än bara en organisation. LUF:s historia är en berättelse om ideologiska framsteg snarare än om en organisation. Jag firar LUF:s vinster, inte för att de kommer från just LUF utan för att de är sunda reformer. Men idag är både LUF och Liberalerna svagare än någonsin, med små möjligheter att driva igenom de omsvepande reformerna vi efterfrågar.

Samtidigt ser vi ett parti på andra sidan av den politiska mittgången som blir mer likt oss för varje år – Centerpartiet. Dessutom har de ett ungdomsförbund, CUF, som nästan helt överensstämmer med våra åsikter. Därför menar jag att en sammanslagning skulle gynnat både oss och dem, och stärkt den svenska liberalismen.

Tillsammans med min dåvarande distriktsordförande för LUF Blekinge skrev jag en motion om sammanslagning, som behandlades på årets kongress i Uppsala. Motionen föll, men med röstsiffrorna 20-28 till förmån för avslag. Vi blev positivt överraskade över ett så stort stöd. Det fanns uppenbarligen en rätt stor skara som ville förena den svenska liberalismen. Min redaktörskollega Birger von Schenck, var dock inte en av dem.

I det senaste numret av Liberal ungdom (3/2024) skrev von Schenck en text som svar på motionen och kallade idén desperat, samt beskrev den som "idiotisk". Von Schenck lyfter några goda poänger i sin stolthet för Liberalerna, men han missar andemeningen i förslaget. Ja, en sammanslagning skulle innebära Liberalernas död som parti, men den skulle också säkra liberalismens överlevnad.

Tänk tillbaka till när ni gick med i LUF – gjorde ni det för att ni älskade Liberalerna, eller för att ni älskade liberalismen? Jag tror att de flesta av oss väljer det senare alternativet. Förutom kanske några blåklints-bebisar, förstås. Liberalerna har varit bra verktyg för liberalismen historiskt, och har bidragit till att stärka friheten i Sverige. Men det betyder inte att vi ska vara blint lojala till Liberalerna.

De senaste åren har partiet svikit liberalismen genom att samarbeta med nyssnazister och stöttat djupt illiberala förslag. Man kan tycka vad man vill om Centerpartiet och CUF, men de har inte gjort sig skyldiga till sådana synder. Detta återspeglas också i opinionen – Liberalerna har aldrig varit så svaga som de är idag.

Självklart finns det skillnader mellan partierna. Liberalerna har rört sig mot en mer konservativt liberal linje, medan Centerpartiet har närmat sig en socialliberal riktning. Liberalerna förespråkar ökad övervakning, medan Centerpartiet har blivit försvarare av integritetsfrågorna. Samtidigt som Liberalerna genomför otroligt viktiga reformer inom skolområdet, kastar C ved på digitaliseringselden. Båda partierna har sina svagheter, men deras grund är fortfarande liberal.

Jag firar LUF:s vinster, inte för att de kommer från just LUF utan för att de är sunda reformer.

Ett vanligt motargument mot en sammanslagning är att Centerpartiet inte är ett genuint liberalt parti, utan är ett intresseparti för bönder. Detta är fel. Centerpartiet må ha sina rötter i väljare på landsbygden, men partiet har utvecklats långt ifrån detta. Landsbygdsfrågorna är idag mer av en profilfråga, än partiets ideologiska grund.

Under Maud Olofssons och Annie Lööfs ledning förankrades liberalismen djupt i Centerpartiet. I ungdomsförbundet CUF, framtiden för C, är liberalismen lika central som i LUF. Risken att Centerpartiet skulle genomgå en ideologisk förskjutning är därmed låg.

Von Schenck menar att en sammanslagning skulle leda till minskat väljarstöd för våra partier. Med tanke på hur vi idag kritiserar och attackerar är det förståeligt att tanken på en förenad liberalism kan kännas orealistisk. Det påverkar självklart väljarnas syn på ett nytt, gemensamt, parti där tidigare rivaler ingår.

Mycket av skulden för detta ligger hos Centerpartiet, som exempelvis i europaparlamentsvalet attackerade Liberalerna för SD-samarbetet, trots att detta inte återspeglas i EU-politiken.

Om vi däremot arbetade aktivt för att närma oss våra ideologiska vänner i C kan vi stryka ett streck över åren av ideologiskt inbördeskrig. En sammanslagning kommer att ta tid och kräva att vi bygger upp bättre relationer och samarbetar tätare.

En sådan reform skulle vara en av de största i svensk politisk historia och utan tvekan den största inom svensk liberalism. Det kommer inte att vara enkelt, det kommer att ta tid, och det kommer att möta motstånd från liberalismens konservativa sida. Men det kommer att vara värt det.

Därför uppmanar jag er som stödjer en förening mellan våra rörelser att arbeta för ökat samarbete, både lokalt och nationellt. Om ni sitter i distriktsstyrelsen eller är distriktsordförande, bjud in CUF till era evenemang och delta i deras.

Påminn era lokala partikamrater om att samarbeta med våra ideologiska vänner i C istället för med nynazisterna i SD. Framför allt – gå upp i talarstolen på kongressen och säg vad ni tycker! Tillsammans kan vi skapa en stark och enad liberal rörelse.

Alfons Karlsson

är det dags att ta

moderpartiet till ättestupan?

I en politisk kultur där partier verkar leva för evigt, kan det vara värt att fråga sig om det finns plats för verkligt nytänkande. När moderpartiet närmar sig hundraårsstrecket kanske det är dags att börja tänka på refrängen?

Förr i tiden, när vintrarna var kallare och resurserna knappare, var vi inte lika blödiga som vi är nu. Om gammelfarfars visdom började ge minskad avkastning, men hans aptit vägrade avta i samma takt, löste man problemet genom att leda honom till närmaste stup (ättestupan) och gav honom en liten knuff. Hemskt, kan vi tycka nu, men det var kanske samma sak hans far gjorde sextio år tidigare. Den äldre generationen gjorde plats för den yngre – en brutal men logisk lösning på resursbrist.

Samma princip borde gälla i politiken. Om ett parti inte längre har kvar den gnista som gjorde det relevant från början, borde det ge plats åt nya idéer och rörelser. Men i Sverige verkar partier sakna bäst-föredatum. Faktum är att endast ett parti har åkt ur riksdagen under de senaste 90 åren!

Vad innebär detta för svensk politik? Ovilja att låta partier dö skapar en form av "kejsarens nya kläder"-effekt. Idéutvecklingen i partierna styrs av en obruten kedja av parti-styrelser, vilket innebär att interna perspektiv och konsensus långsamt kan ta över och fjärma politiken från verkligheten.

Ett tydligt exempel är migrationsfrågan. Oavsett vad man tycker i sak, var vägran från riksdagspartierna att ens diskutera frågan – trots att den var central för många väljare – ett misstag med enorma konsekvenser. När gapet mellan partimötenas diskussioner och köksbordskonversationerna blev för stort, slog pendeln tillbaka som en pisksnärt i form av Sverigedemokraternas framgångar.

Vi offerar också idéerna för partiets skull. Om vi vägrar överväga ett nytt liberalt parti, trots att det nuvarande har lett liberalismen till sitt historiskt svagaste stöd, kanske vi inte förtjänar en liberal politik. Om ett parti för evigt ska representera en ideologi, skapas en "one size fits all"- situation där man antingen måste hålla med om partiets idéutveckling eller håller käften. Om jag vill främja en annan sorts liberal politik, är nischen redan upptagen.

Idag tycker jag att Liberalerna påminner om gammelfarfar – allt gnällande om mobilförbud och skärmfri tid utan att faktiskt bidra till ett större stöd för liberalismen i Sverige. De tar fortfarande upp den värdefulla platsen som Sveriges liberala parti, men förvaltar den inte. Samtidigt ser jag en mer attraktiv liberal politik i LUF. Diskussionerna och idéutvecklingen i vårt förbund klingar i mina öron betydligt mer liberalt än moderpartiets politik.

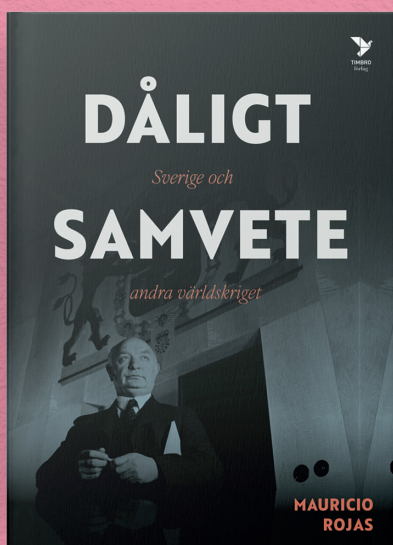
Om framtidens liberalism följer den riktning jag ser i LUF, eller en helt annan, spelar mindre roll för mig. Det viktiga är att den nya generationen ges utrymme att utveckla sina idéer på ett större plan utan att bli strypta av en alltför stelbent partiapparat.

Missförstå mig inte – jag vill inte se Liberalerna dö. Om du känner mig vet du att jag är på tok för nostalgisk och blödig för att yrka på något sådant. Men jag tycker att alla partier då och då behöver påminnas om att de inte är odödliga. Vi kan inte ge partiet carte blanche och lova vårt stöd oavsett vad. Vi måste vara tydliga med att vi är liberaler först och Liberaler sen. Bara genom att ställa krav på liberal politik kan vi säkerställa att vår generation röst får genomslag i politiken.

Vi lever trots allt inte längre i en barbarisk medeltid där vi kastar släktingar utför stup. Men kanske räcker med att visa gammelfarfar ättestupan för att han ska förstå att svårt arv inte är något som han har råd att slösa bort.

Birger von Schenck

Mellan modet att ora sig med högburet huvud och modet att vara tillräckligt fega för att kunna överleva valde svenska folket och dess regering det senare alternativet.

De förödmjukade sig, gav betydande bidrag till de nazistiska krigsansträngningarna och förblev tysta inför ofattbara grymheter, men de överlevde och kunde på så sätt hjälpa många som desperat behövde det.

När epoken 1968-1988 inleds är det fortfarande rekordår och Socialdemokraterna har egen majoritet i riksdagen. Tjugo år senare var det mesta förändrat.

Individ och kollektivism ger en unikt bred bild av formandet av det moderna Sverige, med bidrag om allt från dataspel och TV-teater till migration, sexualitet och psykologi.

Fler än tjugo författare medverkar, bland andra Edward Blom, Åsa Moberg, Thomas Millroth och Sara Kristoffersson.

Samtiden tycks besatt av det ögonblickliga: I kultur, politik och samhällsdebatt överdrivs individers prestationer och snabba händelse. Detta trots att samhällsvetenskapen sedan länge har visat att beslut i dag präglas av hur det varit tidigare.

I denna bok ger forskare inom en rad olika discipliner begreppet spårbundenhet en välbehövlig renässans i en tid av kortsiktighet och synbar historielöshet.

Luf är detsamma

som för 20 år sedan

Politiska debatter kommer och går, princip- och ideologinötandet består.

Åren i ungdomsförbundet var framför allt roliga. Men de har också kommit till nytta i livet efter. För egen del kunde jag exempelvis knata upp i talarstolen eller skriva artiklar för att argumentera emot lagen om hets mot folkgrupp, eftersom kriminaliseringen av "missaktning" är för långtgående. Eller skriva på Luf:s hemsida att Muhammed-karikatyler – då, hösten 2005, publicerade av danska Jyllands-Posten – måste få tillåtas.

Luf:are från generationen före kunde säga några uppmuntrande ord när man tog sådana inte alltför populära strider. På samma sätt hoppas jag att jag kunnat uppmuntra en och annan engagerad yngre. Inte för att ni alltid tänker "rätt" (vem gör det?), men för att ni tänker fritt.

I ungdomsförbundet fick man träna på att argumentera och hantera smarta invändningar. Det har garanterat gjort det lättare att överleva direktsända debatter mot duktiga debattörer som Aftonbladets Anders Lindberg, mot dåvarande justitiekansler Göran Lambertz eller ärkebiskop Antje Jackélen, eller för den delen högerpolitiker som fått för sig att vi har för mycket yttrandefrihet.

Det hjälper också att det finns likasinnade när det blåser hård motvind. Som när Liberal Debatt, mitt under brinnande Nato-process, gav stöd åt socialistiska Flammans tävling med satirteckningar på Turkiets president Erdogan. "I försvaret av yttrandefriheten behöver vi publicister visa enighet från höger till vänster, och jag hoppas att fler följer efter", uttryckte Liberal Debatts Matilda Molander.

Det är precis det som försvaret av yttrandefriheten går ut på, att försvara den när den ifrågasätts, vem som än påstås missbruka den.

Att jag tilldelades Bertil Ohlin-medaljen häromåret gör mig så glad och stolt att jag nästan spricker. Jag vet fortfarande inte vilka det var som kom att tänka på mig, och det spelar egentligen ingen roll, men det var återigen en fin påminnelse om att man inte är så ensam trots allt.

Dessutom fick jag tillfälle att titta in på en Luf-kongress, då i Umeå. Under det korta besöket kändes mycket som förr. Helt andra frågor som det debatterades och röstades om, något måste ju hända på tjugo år, men samma idénötande och argumenterande.

Foto: Jezzica Sunmo

Sakine Madon
förbundsstyrelseledamot
2004-2006

luf behöver bli

otryggare

Genom milsvida vyer av böljande rapsfält och längs krokiga grusvägar färdas vi ständigt till nya platser. Ena dagen besöker vi gymnasieskolan i grannkommunen, nästa dag deltar vi i en utbildning i Knäckebröhult. Det gemensamma är behovet av ständig förflyttning och upptäcktslust. Likt 1800-talets agitatorer lämnar vi gång på gång vardagens trygghet bakom oss för att testa isens hållfasthet.

Resultatet? Liberala ungdomsförbundet har nu fler medlemmar än på tjugofem år. Ändå finns skäl till eftertanke. För att vara både dagens och morgondagens självklara val räcker det inte att bara lämna det fysiska rummets trygghet – vi måste också utveckla vårt intellektuella kapital. För vilken funktion fyller egentligen häst och vagn när bilen redan finns på marknaden?

Intellektuellt tänkande börjar i grunden med en känsla. Först när vi identifierar ett intuitivt, känslomässigt fenomen kan rationella tankar börja flöda. Om du handlöst faller utför ett stup är det panik och oro som först greppar kroppen. Först därefter, om möjligt, kan du tänka rationellt kring hur fallet ska överlevas.

Agerande och intellektuell reflektion blir därmed framför allt en biprodukt av en uppenbarad känsla. 1900-talsfilosofen Ludwig Wittgenstein beskrev tänkandet som en evig klåda: oavsett hur mycket vi kliar, består klådan och lämnar oss otillfredsställda.

Det enda sättet att mildra problemet är att lära sig leva med denna ständiga otrygghet och otillfredsställelse, att se den som en möjlighet snarare än en fiende. Vi kan alltid bli bättre. Att ständigt ifrågasätta invanda föreställningar och tänja förnuftets gränser låter oss använda klådan som drivkraft i stället för trauma.

Det är inte förvånande att "otrygghet" i populismens svallvågor blivit ett flitigt använt slagträ. Ordet har en stark känslomässig laddning och går inte att helt bemöta med rationella argument. Känslan kommer alltid att finnas kvar, oavsett politisk vilja.

Men för att den inte ska förbli ett ogreppbart töcken krävs rationella principer och viljan att konkretisera. Att bara peka ut problem utan lösningar leder ingen vart och gynnar inte den intellektuella utvecklingen.

Ändå ser vi hur alltfler – med hjälp av digitala verktyg – identifierar just känslan och Wittgensteins eviga klåda utan att söka svar eller ens vilja greppa spaden. Därför är det viktigare än någonsin att Liberala ungdomsförbundet blir en röst att lita på; ett förbund som vågar ge sig ut på hal is och samtidigt utveckla rationella, nyanserade argument.

Den liberala rörelsen har en stolt historia och har lyckats, med vad som närmast kan beskrivas som ett imponerande konststycke, förena Sveriges främsta individualister i ett gemensamt kollektiv med stor ideologisk bredd. Det är en bedrift som kan väcka både beundran och frustration.

Samtidigt leder ett liv i det förgångna inte till långsiktig utveckling. På sin höjd kan historiska bedrifter inspirera, eller skapa plikt-känslor, bland medlemmar inför en valrörelse, men för att skapa varaktigt engagemang och utveckla politiken krävs djupare intellektuell stimulans.

Förbundets medlemmar ska inte bara drivas med av strömmen – de ska också känna otrygghet och oro inför risken att strömmen blir alltför stark. Det är när individen balanserar på ruinens brant och riskerar allt som de mest innovativa och kreativa tankarna föds.

En rörelse med en bred palett av åsikter öppnar för konkurrens mellan idéer. På samma sätt som knapp-telefonen utvecklades till en smart-phone genom konkurrens, växer nya perspektiv och innovativa angreppssätt naturligt fram genom ständig dialog och utmaning.

Det finns trots allt en form av marknad även för sociala interaktioner och politiska idéer. För att ligga i framkant de kommande 90 åren måste vi utnyttja konkurrensens potential och ständigt ställa krav på ideologin och idéernas utveckling.

Rörelsen måste förbli i rörelse. Det bästa sättet att garantera detta är genom att skapa en otrygg miljö där ideologin hela tiden utmanas, slipas och förnyas.

I ett riksdagsanförande från 1841 yttrade den nyttillträdde ledamoten, och sedermera finansministern, Johan August Gripenstedt: "Om man en gång lärt ... att den som har makt, han har rätt ... då fruktar jag att man planterar ett frö, som kan gro och växa fruktansvärt för framtiden."

För att undvika stagnation och aldrig sluta ifrågasätta etablerade föreställningar krävs intellektuell otrygghet och diskussioner utan tak. Liberala ungdomsförbundet har ofta legat steget före under de senaste 90 åren. Låt oss fortsätta den traditionen genom att skapa utrymme för och välkomna otryggheten.

Adam Furustam

make liberalerna

great again

Vi liberaler fyller 90 år! Men är det verkligen något att fira? Gästlistan till vårt kalas har stadigt krympt under de senaste åren, och inte ens våra moderata vänner verkar längre vilja komma förbi på kaffe och tårta. Samtidigt ställs sällan frågan varför så många väljer att gå på andra "partikalas". Har Liberalerna förvandlats till den osynliga Mållgan, från Alfons Åberg, som ingen längre ser?

Hipp hurra! Det är dags att blåsa upp ballongerna, skriva hyllningstalet och självklart beställa tårten. Liberalerna och LUF firar 90 år som parti och organisation. Men är det verkligen något att fira, eller borde vi lägga benen på ryggen och springa härifrån?

På senare tid har det skrivits mycket om Liberalernas kris och de dystra framtidsutsikterna för vårt parti. Men är det inte dags att sluta sticka huvudet i sanden och faktiskt våga analysera våra problem? Under de senaste åren har 30 procent av Liberalernas medlemmar lämnat och väljarna har tappat förtroendet för oss.

När jag besökte riksdagen i Stockholm förra veckan kommenterade en partiföreträdare opinionssiffrorna på 2 procent med: "Det betyder att vi har 98 procents chans att bara bli bättre."

Jag tycker att dennes analys är värd att fundera över! I min tidigare krönika "Tänk på döden" menade jag att orsaken till våra usla opinions-siffror beror på samarbetet med Sverigedemokraterna. Jag står fast vid att det har skadat förtroendet för partiet, men vi får inte glömma att det finns andra förklaringar till varför Liberalerna är i kris.

Idag verkar vissa liberaler vilja servera en räkmacka med extra majonnäs åt en liten elit, så att möjligheternas land blir till för en liten elit.

Enligt min åsikt måste vi bredda perspektivet och inse att skolpolitiken inte kan vara vår räddare i nöden. Jag vill påstå att det finns en ovilja bland vissa av L:s medlemmar att släppa taget om denna fråga. Är det verkligen målet för Liberalerna som idéparti att bli ett enfrågeparti, fokuserat på skola och minskad skärmanvändning bland barn?

Vi ser runtomkring i världen hur liberala krafter försvagas, medan konservatismen och nationalismen stärks i allt fler länder. Antalet autokratier ökar och många demokratier försvagas. Ett problem är att vi liberaler inte tycks se konsekvenserna av den förda politiken och att allt fler av oss tycks acceptera en mer konservativ utveckling. Jag anser inte att liberalismen bör förkastas, utan snarare omtolkas i en ny riktning.

Som idéparti måste vi genomgå en kritisk omorientering. Under de senaste 30 åren har nyliberalismen haft ett slags tolkningsmonopol, präglad av privatiseringar, fria och självreglerande marknader, individuella valmöjligheter i nästan alla lägen och en krympande offentlig sektor. Det som en gång var nytt och lovande framstår idag som förslitet och omodernt för många.

Om dåtidens liberaler kunde möta socialismens kritik och ompröva sina doktriner, borde vi kunna göra samma sak istället för att bemöta konservatismen med en politik vi redan har fört.

Men vilka doktriner måste omtolkas för att den 90-åriga liberalen ska överleva? Den första punkten är det meritokratiska idealet. Om vi verkligen vill skapa möjligheternas land måste vi börja med att ge alla samma start i livet och sedan acceptera de olikheter som naturligt uppstår.

Detta står i kontrast till socialdemokratin, som ständigt försöker jämna ut ojämlikheter under livets gång. Men utan en effektiv arvsskatt och en likvärdig skola har meritokratien förlorat sin kraft.

I stället har liberalismen skapat en ny aristokrati, byggd på ärvd förmögenheter. I praktiken är det "pappa betalar" för kalaset, medan resten får klara sig bäst de kan. Har vi liberaler glömt att vi för cirka 300 år sedan var de som ifrågasatte privilegierade klasser? Idag verkar vissa liberaler vilja servera en räkmacka med extra majonnäs åt en liten elit, så att möjligheternas land blir till för en liten elit.

Dessutom har liberalismens individualism bidragit till att vi glömt bort det gemensamma ansvaret för samhällsbygget. Den mänskliga individualiteten är viktig, men den får inte sammanblandas med egoistisk individualism, eftersom människan är en social varelse.

Slutligen får vi inte blunda för att många liberaler idag främst ser sig som kapitalister snarare än liberaler. Vi behöver en mer social kapitalism, särskilt när vi ser att experimentet med marknadsskolan varit en av de mest misslyckade skolreformerna.

Så, den sista frågan: Ska vi duka fram begravningskaffet och säga "yallah bye"? Eller ska vi faktiskt göra Liberalerna great again?

Alvin Landström

FO-krönika

90 år i konflikt

med tidsandan

1934 grundades LUF, då som FPU. Parallellerna mellan 2024 och 1934 är tydliga även om de inte ska överdrivas. 1930-talet var inte en liberal tidsanda, tvärtom var hela världen på väg att kapsejsa i de auktoritära ideologiernas vågor.

Nazismen och kommunismen skulle skörda hundratals miljoner liv under decennierna som skulle komma. LUF grundades för att göra motstånd mot den auktoritära populismen i en tid då hela världen törstade efter den.

Det var inte mycket som hade gått vägen för FPU de första 50 åren av förbundets historia när boken Alla tiders FPU släpptes 1984. Världen var låst i ett kallt krig och Sverige klarade inte av att välja mellan att stå på den fria eller ofria världens sida.

2004 släpptes en ny upplaga av boken, nu döpt till Alla tiders LUF. Kontrasterna kunde inte vara tydligare, under perioden mellan 1984 och 2004 upplevde liberalismen en guldålder. Muren föll, både EU och Euron grundades.

Det talades om historiens slut, att vi äntligen uppnått fred och frihet på jorden och att diktaturerna skulle falla en efter en. Det hela kröntes med att Liberalerna, då fortfarande Folkpartiet, fick 13,4% av rösterna i valet 2002.

I år, i samband med vårt 90-årsjubileum, släpptes den senaste upplagan av Alla tiders LUF. Tyvärr kan vi konstatera att historien inte tog slut. Istället för att falla har diktaturerna blivit fler. 13,4% har bytts mot ett snitt i opinionen på ungefär 3,4%.

Sverigedemokraterna med deras auktoritära populism har gått från periferin till att bli Sveriges näst största parti. Det är på sätt och vis tillbaka till det normala för oss, tillbaka till hur det var när vi grundades, tillbaka till att vara i konflikt med tidsandan.

Det känns nog demoraliserande för vissa läsare, må så vara, men tänk hur mycket värre det hade kunnat bli om det inte fanns organiserade liberaler som bromsade den auktoritära samhällsutvecklingen 1934.

Vetskapen om att det är på våra axlar som ansvaret för friheten vilar kan vara betungande, men om inte vi tar ansvar för friheten kommer ingen göra det. Vi har lyckats bära detta ansvar i 90 år långa år nu, och det är värt att fira.

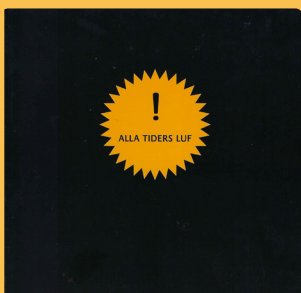

Anton Holmlund
förbundsordförande

Beställ ditt exemplar av Alla tiders Luf

150 kr inkl. porto

Lägg den äldre utgåvan som
summerar åren 1984-2004 för
10 kr extra

Beställ genom att mejla ditt namn
och postadress till info@romb.luf.se

Betalning sker till
swishnummer: 123 051 98 35

B

Posttidning

Ej retur

luf

**LIBERALA
UNGDOMSFÖRBUNDET**